

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОУЧИНГ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Рівень освіти – Другий (магістерський)

Для всіх освітніх програм

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол №
від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Коучинг у вищій школі
Викладач (-і)	Док. іст. наук., проф. Борис САВЧУК
Контактний телефон викладача	067 73 065 73
E-mail викладача	borys.savchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pn.if.ua/
Консультації	Понеділок, 16.00, 510 ауд. (Бандери, 1) Обговорення індивідуально вибраних студентами питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Коучинг у вищій школі» спрямована на опанування студентами знаннями та вміннями професійно ставити цілі, ефективно планувати діяльність, мотивувати і стимулювати, використовувати інноваційні коучингові методики для саморозвитку і підвищення рівня професійної компетентності, генерувати ідеї, досягати максимальних результатів у професійній діяльності, використовувати технології коучингу у сферах педагогічної та соціокультурної діяльності.

3. Мета та цілі курсу

Мета: формування знань з теоретично-методологічних основ коучингу як виду та форми практичної роботи викладача ЗВО.

Цілі:

- сформуванню достатній рівень знань та навичок, практичних умінь щодо розуміння специфіки цього напрямку роботи викладача ЗВО;
- сформуванню систематизоване уявлення про коучинг як різновид практики надання освітніх послуг;
- проаналізувати моделі коучингу, види коучингу та сфери їх застосування у практиці;
- здійснити апробацію коучингових технологій;
- сформуванню у студентів основ професійної компетентності коуча.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
 ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
 ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
 ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
 ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності (СК)

- СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
 СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
 СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

ПН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські / практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	011 Освітні, педагогічні науки	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. НАУКОВІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ КОУЧИНГУ	2	2	8

Проблема походження поняття «коучинг» та його ідейні витоки. Еволюція коучингу та його періодизація. Інституціоналізація коучингу.			
Тема 2. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОУЧИНГУ В ПРОЄКЦІЇ ОСВІТНІХ ВИКЛИКІВ Концептуалізація коучингу в розмаїтті наукових і фахових рефлексій. Інтерфейси коучингу. Класифікація різновидів коучингу крізь призму підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти.	2	2	8
Тема 3. ФЕНОМЕН КОУЧИНГУ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ СТУДІЙ Рефлексії педагогічного та освітнього коучингу в зарубіжній історіографії. Коучинг в українському педагогічному дискурсі. Поняття «освітньо-педагогічний коучинг»: версії інтерпретації. Коуч-позиція науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти	2	4	8
Тема 4. ТЕХНОЛОГІЯ КОУЧИНГУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ Дефініції і сутність коучингових технологій особистісно професійного розвитку. Моделі коучингу в контексті особистісно-професійної підготовки майбутнього фахівця. Сутність і особливості моделей і моделювання в коучингу. Комплексні моделі коучингу. Психофізіологічні моделі коучингу. Квазімоделі коучингу. Класифікація і розвивальний потенціал коучингових інструментів крізь призму використання в освітньому процесі ЗВО. Особливості вивчення коучингових інструментів. Базові техніки і методики коучингу. Коучингові інструменти нейролінгвістичного програмування. Техніки роботи з цінностями. Техніки подолання опору та налагодження зворотного зв'язку. Техніки регуляції і саморегуляції психоемоційного стану. Організаційні форми коучингу та обмеженість його інструментів	4	6	18
Тема 5. ВИКОРИСТАННЯ КОУЧИНГУ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТА РОЗВ'ЯЗАННІ ОСОБИСТІСНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ПРОБЛЕМ Зарубіжний досвід використання коучингу в підвищенні професійної майстерності педагогів. Особливості впровадження педагогічного коучингу в освітній процес України. Дворівнева коучингова модель підготовки майбутніх педагогів до роботи в закладах позашкільної освіти. Використання коучингової технології у формуванні менеджера освіти	2	4	18
Всього	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p>
Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю – екзамен. Загальні 100 балів включають: 20 балів за практичні заняття; 20 балів за тестування до практичних семінарських занять (5 практичних занять, 5 тестів у системі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/); 5 балів за захист проекту ; 5 балів за індивідуальне наукове повідомлення, що запропоновано на вибір у тематиці практичних-семінарських занять. Екзаменаційна тестова робота – 50 балів (макс.)</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Впродовж вивчення дисципліни «Моніторинг та оцінювання якості освіти» студенти виконують завдання у формі тестів, які розміщені на сайті дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua/ (макс. бал – 10 б. за кожен тест, вага даного виду роботи - 20 балів за всі виконані тести згідно коефіцієнту електоронного журналу). Екзаменаційна письмова робота оцінюється у 50 балів (екзаменаційне тестування проходить згідно розкладу, триває 80 хвилин, за які студент повинен пройти тестування, яке складається із 50 тестових завдань формату “множинний вибір”, що охоплюють весь курс дисципліни та генеруються самою системою дистанційного навчання у довільній послідовності. Вага правильної відповіді на одне питання тесту - 1 бал). Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів (25 балів (мінімум) за екзаменаційне тестування, 25 балів(мінімум) за роботу протягом семестру.</p>
Семінарські/практичні заняття	<p>Поточне оцінювання знань здійснюється під час проведення практичних занять та оцінюється в національній шкалі (5 –«відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2– «незадовільно»). Максимальна оцінка балів за доповіді на практичних заняттях 20 балів. Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. <u>Критерії оцінювання роботи здобувачів освіти на семінарському занятті (макс. 5 балів):</u> - питання плану заняття мають бути заздалегідь опрацьовані й змістовно висвітлені в усних відповідях, обговореннях чи дискусіях під час пари - 3 бали; - участь в інтерактивній роботі в мікрогрупах на занятті є обов’язковою і має бути активною - 1 бал; - виконання різних типів усних і письмових завдань з дисципліни, передбачених в освітньому процесі й запропонованих на занятті, є обов’язковим - 1 бал. <u>Критерії оцінювання виконаних завдань для самостійної роботи – наукове повідомлення (макс. 5 балів):</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - робота має бути виконана самостійно - 2 бали; - робота має бути змістовною і відповідати усім умовам завдання - 3 бали; <p>Окремо <u>оцінюється індивідуальна самостійна робота - захист проекту (макс. 5 балів)</u></p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю, якщо виконав більше 60% завдань курсу, відпрацював всі заняття і за результатами оцінювання (бали за практичні заняття і самостійну роботу) набрав не менше 25 балів.
Підсумковий контроль	Екзаменаційна (підсумкова) оцінка (макс. 100 балів) виставляється у результаті сумування отриманих балів на практичних заняттях та за усі види виконаних робіт.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Присутність здобувачів вищої освіти на контрольній роботі є обов'язковою. У процесі написання контрольної роботи та виконання індивідуальних завдань неприпустимими є плагіат та списування.

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>.

Відвідування занять:

Якщо здобувач пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, передбачені даним заняттям, пройти тестування та отримати відповідну оцінку. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Здобувач вищої освіти, який не набрав 25 балів (сума балів за практичні заняття і самостійну роботу) до екзаменаційної роботи не допускається. У такому випадку до початку сесії здобувач може отримати допуск, відпрацювавши всі заняття і виконавши всі передбачувані види робіт, зокрема, виконання самостійної роботи, тестування у системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>). Студент, який не набрав мінімум 50 балів за курс, має право перездати екзамен на талоні №2, №3 відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)»

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Лекції, тестові завдання, завдання для самостійної роботи, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційного навчання. Консультації щодо виконання самостійної роботи можна отримати щовівторка в аудиторії 510 (вул. Бандери, 1) або в режимі онлайн, за допомогою e-mail, viber, telegram, zoom.

Студент, який навчається за **індивідуальним графіком**, має опрацювати самостійно весь матеріал і виконати всі види контролю відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriad-ok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта: Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udeemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Базова

1. Як реформа вищої освіти може сприяти відновленню потенціалу України після нашої перемоги? Якою має бути освіта, щоб діти повертались з-за кордону вчитися в українських вишах?. URL: https://lb.ua/society/2024/06/07/617609_osvita_pid_chas_viyni_viklyki_i.html
2. Вища освіта в умовах війни/ Випробування на міцність/ 2024. URL: <https://datalogy.texty.org.ua/education/>
3. Яку спільноту будують українські університети в час війни?/ URL: <https://osvita.ua/vnz/reform/93130/>.
4. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт / Є. Ніколаєв, Г. Рій, І. Шемелинець. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 94 с. URL: <https://osvitanalityka.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/HigherEd-in-Times-of-War.pdf>.
5. Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2022 році / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2023. 59 с. <https://naqa.gov.ua/wp-content/up>. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12.
6. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 С.
7. Закон України «Про освіту» 2017 р. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12
8. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 URL: VIIvnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu.
9. 01.2021.
10. Студентський путівник. https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/BA_2021-22-2021-2.pdf
11. Савчук Б., Білавич Г. Коучинг у вищій школі: теорія, технологія, експеримент. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 332 с.
12. Варецька, О. Коучинг як технологія розвитку соціальної компетентності вчителя початкової школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Вісник Львівського університету ім. І. Франка. Сер. педагогічна*. Львів. 2016. Вип. 31. С. 349-360.
13. Голяд, І. С., Чернова, Т. Ю. Роль коучингової компетентності педагога у розкритті потенціалу суб'єкта освітнього процесу. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. Проблеми трудової та професійної підготовки*. 2017. Вип. 8. С. 20-25.
14. Голяд, І. С., Чернова, Т. Ю. Філософія педагогічного коучингу. *Молодь і ринок*. 2016. 3. С. 106-112.

15. Захарова, О. В. Коучинг: технологія розкриття внутрішнього потенціалу дослідника: *навч.-метод. посіб.* / упоряд. Черкаси: ЧДТУ, 2020. 65 с.
16. Зонов, Б. С. Роль педагогічного коучингу у формуванні соціальної культури саморозвитку та самовдосконалення. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 35. С. 9-11.
17. Мендоса, Д. К. Техніка «Три кнопки» дозволяє керувати негативними емоціями – майстер-клас від коуча. 2011. URL: <https://delo.ua/lifestyle/tehnika-tri-knopki-pozvoljaet-upravljat-negativnymi>.
18. Нежинська, О. О., Тименко, В. М. Використання коучингу в системі вищої освіти України. *Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр.* Київ: АТОПОЛ ГРУП. 2015. Вип. 15. С. 236–245.
19. Нежинська, О. О., Тименко, В. М. Основи коучингу: *навч. посіб.* Київ, Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС». 2017. 220 с.
20. Олійник, І. В. Використання коучинг-технології у процесі формування дослідницької компетентності у майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. *Вісник ун-ту імені Альфреда Нобеля: Педагогіка і психологія*. 2019. № 1. С. 158-167.
21. Ортинський, В. Л. (2009). Педагогіка вищої школи: *навч. посіб.* Київ: Центр учбової літ. 452 с.
22. Павлов, В. І. Кушнірук, О. Ю. (2012). Коучинг та наставництво у підприємницькій діяльності України. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: зб. наук. пр.* Львів: Львів. політехніка. С.276–280.
23. Поберезська, Г. Г. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ. *Технологія і техніка друкарства*. 2018. № 4. С. 99–107.
24. Романова, С. М. Коучинг як нова технологія в професійній освіті. *Вісник Нац. авіац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Психологія*. 2010. Вип. 3. С. 83–86.
25. Рудницьких, О. В. Коучинг як інтерактивна технологія в освіті. *Вісник Дніпропетровського у-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2014. № 2. С. 173–176.
26. Рябовол, Л., Гриценко, В., Сокурено, О. Методична система коучинг-навчання юридичних дисциплін у вищій школі. 2018. *Наука і освіта*. №2. С. 16-26.
27. Савчук, Б., Білавич, Г., Душенко, Ю. Коучинг як філософія і технологія розвитку професійної педагогічної освіти. *Гірська школа Українських Карпат*. 2019. №21. С.82-87.
28. Савчук, Б., Білавич, Г. Феномен коучингу в зарубіжному дискурсі. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 2. С. 7–11.
29. Савчук, Б., Ковальчук, В. Формування емоційного інтелекту як компетентності майбутнього фахівця: постановка проблеми. *Молодь і ринок*. 2020. № 5. С. 41-45.
30. Тараріна, Є. ART-коучинг. Техніки простих рішень: Східноукраїнська асоціація арт-терапії: Електронна Бібліотека. 2014. URL: <https://www.litmir.me> > .
31. Тригуб, О. Кар'єрний коучинг для студентів, стажистів і молодих фахівців. 2020. URL: <https://dailyday.com.ua/hroshi/kar-ernij-kouching-dlya-studentiv-stazhistiv-i-molodikh-fakhi-vtsiv.html>.
32. Хоменко-Семенова, Л. О. Коучинг як ефективна технологія формування успішного студента. *Вісник нац. авіаційного у-ту. Педагогіка і психологія*. URL: doi.org/10.18372/2411-264X.7.102422015.

Допоміжна

33. Grant, A. M. (2007). Past, Present and Future: The Evolution of Professional Coaching and Coaching Psychology. *Handbook of Coaching Psychology: A Guide for Practitioners* Routledge, London. P. 5-39.

34. Grinder, J., Bandler, R. (1976). *The Structure of Magic II: A Book About Communication and Change*. Science and Behavior Books. 1976. 198 p.
35. Haldeman, P. (2015). "The Return of Werner Erhard, Father of Self-Help". *Fashion*. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2015/11/29/fashion/the-return-of-werner-erhard-father->
36. Holistic Health Coaching. URL: holisticwellnesscenter.org.
37. Huffman, M. H. (2016). Advancing the Practice of Health Coaching. *Workplace Health and Safety*. 64 (9): 400–403.
38. Kauffman, C., Bachkirova, T. (2008). The Evolution of Coaching: An Interview with Sir John Whitmore, Coaching. *International Journal of Theory, Research and Practice*. 1. P. 11-15.
39. Lotecka, L. A project advocating humanistic education: An evaluation of its effect on public school teachers. *Journal of Drug Education*, 4(2), 141-149.
40. Madson, W. C. (2011). Collaborative helping maps: a tool to guide thinking and action in family-centered services. *Family Process*. 50. P. 529–543.
41. Marginson, S., Sawir, E. (2016). Ideas for Intercultural Education. The Future of Jobs. Report. URL: www.eduget.com.
42. Marion, A. (2017). *Manual de coaching: guia prático de formação profissional*. São Paulo: Atlas, 2017. URL: <https://www.scribd.com> ›
43. Maslow, A. H. (1943). A Theory of Human Motivation. *Psychological Review*, 50, 370-396.
44. Master Coach Ukraine – Университет професіонального коучинга. URL: <https://mci.academy> › ukraine.
45. McLean, P., Hudson F. (2012). *The Completely Revised Handbook of Coaching: A Developmental Approach*. 2-nd Edition. Jossey-Bass 288 p. URL: <https://www.goodreads.com>.
46. McLean, G., Yang, B. Kuo, Ch., Tolbert, A., Larkin, C. (2005). Measuring Managerial Coaching Skills. *Human Resource Development Quarterly*. Vol. 16, No. 2. P. 157–178.
47. Mentoring and coaching – a central role in professional development. URL: <http://www.curee.co.uk> › men...
48. Nguyen, S. (2018). The G.R.O.W. Model In Business Coaching – Powerfully. URL: <https://www.stevenguyenphd.net/the-grow-model-in-business-coaching-powerfully-simple>.
49. Nicholls, K. (2021). Couples coaching. URL: <https://www.lifecoach-directory.org.uk/articles/couples-coaching.html> .
50. Oettingen, G. (2014). WOOP: a scientific strategy to find and fulfill wishes. URL: <https://woopmylife.org/>

Викладач

Савчук Б.П.